

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 6Co/638/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7712216343
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 07. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Alexander Husivarga
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2015:7712216343.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v právnej veci navrhovateľky: K. I., rod.S., bývajúcej v Y. XX, t.č. XX F. H. O. O XDF O. Y., UK, zastúpenej JUDr. Miroslavom Hospodárom, advokátom so sídlom v Michalovciach, Námestie slobody 13, proti odporcovi: M. I., bývajúcemu v Y. XX, t.č. XX Q. L. O. U. XPE O. Y., UK, zastúpenému JUDr. Jánom Kizivatom, advokátom so sídlom v Michalovciach, kpt. Nálepku 8, o zrušenie bezpodielového spoluvlastníctva za trvania manželstva, o odvolaní navrhovateľky proti uzneseniu Okresného súdu Michalovce zo dňa 30.5.2014 č.k. 16C/247/2012-91 takto

rozhodol:

Z r u š u j e uznesenie vo výroku o trovách konania a v zrušenom rozsahu v r a c i a vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Okresný súd Michalovce (ďalej len „okresný súd“ alebo „súd prvého stupňa“) uznesením zo dňa 30.5.2014 č.k. 16C/247/2012-91 konanie zastavil. Navrhovateľke uložil povinnosť zaplatiť odporcovi náhradu trov konania v sume 491,17 EUR, za „právne zastúpenie advokátom“ do 3 dní od právoplatnosti tohto uznesenia.

Rozhodnutie o zastavení konania odôvodnil podľa § 96 ods. 1,3 O.s.p. Navrhovateľka podala návrh na zrušenie bezpodielového spoluvlastníctva manželov (ďalej len BSM) za trvania manželstva podľa § 148 ods. 2 Občianskeho zákonníka (ďalej len OZ), ktorý vzala späť podaním zo dňa 30.5.2014, lebo rozsudkom Okresného súdu Michalovce zo dňa 28.1.2014, sp.zn. 12C/85/2013 bolo jej manželstvo s odporcom rozvedené (rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 14.3.2014). Odporca súhlasil so späťvzatím návrhu, ale žiadal priznať náhradu trov konania.

O náhrade trov konania rozhodol súd podľa § 146 ods.2, prvá veta O.s.p., lebo k späťvzatiu návrhu a zastaveniu konania došlo ale nie pre správanie sa odporcu. Odporca zastavenie konania nezavinil.

Proti výroku o povinnosti navrhovateľky zaplatiť odporcovi trovy konania podala navrhovateľka v zákonnej lehote odvolanie. Navrhla zmeniť napadnutý rozsudok (správne malo byť uznesenie - poznámka odvolacieho súdu) a nepriznať účastníkom náhradu trov konania. Je pravdou, že k zastaveniu konania došlo z dôvodu späťvzatia návrhu navrhovateľkou, avšak k späťvzatiu došlo na tom skutkovom a právnom základe, že odpadol dôvod konania, lebo k zániku bezpodielového spoluvlastníctva manželov došlo zo zákona skôr, a to právoplatnosťou rozsudku o rozvode manželstva. V čase podania návrhu na zrušenie BSM za trvania manželstva nemal ani jeden z účastníkov záujem podať návrh na rozvod manželstva. Situácia sa zmenila až potom, keď v tomto konaní (o zrušení BSM počas trvania manželstva) sa začalo vykonávať dokazovanie o existencii finančných prostriedkov patriacich do BSM, s ktorými hospodáril výlučne odporca. To bol dôvod prečo bol podaný návrh na zrušenie BSM za trvania manželstva. Odvolateľka poukázala na časové súvislosti v predmetnom spore, a to - návrh na zrušenie BSM počas trvania manželstva bol doručený okresnému súdu dňa 3.10.2012,

- prvé pojednávanie bolo dňa 15.5.2013, na ktoré sa odporca nedostavil (na tomto pojednávaní bola vypočutá navrhovateľka a poukázala na finančné transakcie odporcu od augusta 2009 a na tomto pojednávaní bolo nariadené dokazovanie dotazovaním Slovenskej sporiteľne a.s., ohľadne účtu),
- odporca napriek nesúhlasu a nezájmu o rozvod manželstva podal návrh na rozvod manželstva, ktorý bol doručený okresnému súdu dňa 22.8.2013, t.j. 11 mesiacov po doručení návrhu na zrušenie BSM za trvania manželstva.

Návrh na rozvod bol podaný účelovo. Prieťahy v konaní spôsobil odporca nepredložením dôkazov, ktoré mal k dispozícii. Otázkou zavinenia navrhla odvolateľka skúmať so širších hľadísk, a to z pohľadu a správania sa oboch účastníkov konania. Poukázala aj na rozhodnutia Ústavného súdu SR sp.zn. II. ÚS 281/2011 a judikatúru v Zborníku IV strana 736.

Odporca v písomnom vyjadrení na odvolanie navrhovateľky navrhol napadnuté uznesenie potvrdiť ako vecne správne. Žiadal priznať náhradu trov odvolacieho konania vo výške 49,49 €. Nevidí súvislosť v tom, či on, resp. obaja účastníci konania mali, alebo nemali záujem podať návrh na rozvod manželstva v čase, kedy zo strany navrhovateľky došlo k podaniu návrhu na zrušenie BSM za trvania manželstva. Taktiež považuje za bezpredmetné tvrdenie navrhovateľky o tom, že svojím konaním spočívajúcim v nepredložení dokladov na základe výzvy súdu malo dôjsť jeho zavinením k „predĺženiu“ konania. Vyslovil názor, že podaním návrhu na rozvod manželstva výlučne realizoval jemu (ako manželovi) prislúchajúce právo, pričom predmetný návrh bol podaný z dôvodov, že dané manželstvo neplnilo svoju spoločenskú funkciu a odporca vzhľadom na okolnosti, za ktorých žili obaja z účastníkov konania, nemal záujem naďalej zotrvať v tomto manželskom zväzku. Odporca je toho názoru, že k späťvzatiu návrhu zo strany navrhovateľky nedošlo zavinením odporcu, pričom k zastaveniu konania došlo úkonom zo strany navrhovateľky, pričom navrhovateľka žiadnym spôsobom nepreukázala zavinenie odporcu, vplyvom ktorého by došlo k späťvzatiu návrhu navrhovateľkou. Zároveň poukázal na to, že predmetom konania nie sú žiadne dôvody hodné osobitného zreteľa, na základe ktorých by mal príslušný súd rozhodnúť podľa § 150 ods. 1 O.s.p., ktorú skutočnosť však odporca ponechal na zváženie súdu.

Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd (§ 10 ods. 1 O.s.p.) po zistení, že odvolanie podala včas navrhovateľka podľa § 204 ods. 1 O.s.p. proti rozhodnutiu voči ktorému odvolanie je prípustné (§ 201 O.s.p.) bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. preskúmal uznesenie súdu prvého stupňa v napadnutom časti podľa § 212 ods. 1,3 O.s.p. a dospel k záveru, že uznesenie súdu prvého stupňa v napadnutom výroku je potrebné zrušiť podľa § 221 ods. 1 písm.f/ O.s.p. pre jeho nepreskúmateľnosť.

Nepreskúmateľnosť rozhodnutia patrí medzi vady konania podľa § 221 ods. 1 písm. f/ O.s.p., pretože takýmto postupom súdu je účastníkovi konania odňatá možnosť konať pred súdom, konkrétne realizácia jeho procesného práva účinne sa brániť proti rozhodnutiu súdu. Táto vada konania je dôvodom zrušenia rozhodnutia podľa § 221 ods. 1 písm. f/ O.s.p..

Odvolanie navrhovateľky uvádza, že napadnuté rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 205 ods. 2 písm. f/ O.s.p.). Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

Podľa § 146 ods. 2 O.s.p. ak niektorý z účastníkov zaviniť, že konanie sa muselo zastaviť, je povinný uhradiť jeho trovy. Ak sa však pre správanie odporcu vzal späť návrh, ktorý bol podaný dôvodne, je povinný uhradiť trovy konania odporca.

Podľa § 150 ods. 1 O.s.p. ak sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, nemusí súd výnimočne náhradu trov konania celkom alebo sčasti priznať. Súď prihliadne najmä na okolnosti, či účastník, ktorému sa priznáva náhrada trov konania, uviedol skutočnosti a dôkazy pri prvom úkone, ktorý mu patril; to neplatí, ak účastník konania nemohol tieto skutočnosti a dôkazy uplatniť.

Pri zastavení sporového konania (v danom prípade ide o také konanie) sa otázka náhrady trov konania spravuje princípom procesného zavinenia na zastavení konania. Len výnimočne môže súd v konaní

(procesne) úspešnému účastníkovi nepriznať náhradu trov konania. Občiansky súdny poriadok v § 150 ods. 1 O.s.p. priznáva súdu moderačné právo zmierniť dôsledky (dopady) ustanovení upravujúcich náhradu trov konania. Pokiaľ sú splnené predpoklady uvedené v tomto ustanovení, môže súd výnimočne nepriznať náhradu trov konania (procesne) úspešnému účastníkovi konania, ktorému by inak priznal ich náhradu celkom alebo sčasti. Predmetné ustanovenie tak v nadväznosti na § 1 O.s.p. napomáha zabezpečiť spravodlivú ochranu práv, ktorú aplikácia zásady zodpovednosti za zastavenie konania v zmysle § 146 ods. 2 O.s.p. vždy dôsledne neumožňuje.

Ustanovenie § 150 O.s.p. umožňuje súdu pri rozhodovaní o náhrade trov konania prihliadnuť výnimočne na zvláštnosti prejednávanej veci a prispieť tým k odstráneniu prípadnej tvrdosti, ktorú by inak vyvolalo uplatnenie jednotlivých zásad, na ktorých spočíva rozhodovanie o náhrade trov konania.

Úvaha súdu, či sú splnené procesné predpoklady pre aplikáciu tohto ustanovenia, musí vždy vychádzať z posúdenia všetkých relevantných okolností konkrétnej veci, vrátane okolností demonštratívne uvedených v druhej vete § 150 ods. 1 O.s.p.. Predmetné ustanovenie preto nemožno interpretovať tak, že súdu umožňuje kedykoľvek a bez ohľadu na základné zásady rozhodovania o náhrade trov konania nepriznať náhradu trov procesne úspešnému účastníkovi konania. Výnimočnosť aplikácie tohto ustanovenia musí byť daná osobitnými okolnosťami, ktorých charakteristika musí byť v odôvodnení rozhodnutia vždy náležite vysvetlená a konkretizovaná. Pri posudzovaní, či v tej - ktorej veci sú tieto dôvody dané, musí súd prihliadať na majetkové, sociálne, osobné a ďalšie pomery (treba zdôrazniť, že všetkých) účastníkov konania a vziať do úvahy nielen to, aké sú pomery toho, kto by mal trovy konania zaplatiť, ale to, aký bude dopad aplikácie § 150 O.s.p. na (medziiným tiež majetkové) pomery účastníka na opačnej procesnej strane.

Významným z hľadiska aplikácie tohto ustanovenia môže byť v určitej veci tiež to, za akých okolností bol nárok uplatnený na súde, aký bol postoj účastníkov k veci, ako pristupovali v priebehu konania k plneniu procesných povinností účastníka občianskeho súdneho konania a pod..

Obsah spisu a osobitne odôvodnenie rozhodnutia napadnutého odvolaním svedčí o tom, že okresný súd neposúdil dostatočne celý komplex okolností relevantných aj pre rozhodovanie o náhrade trov konania podľa § 150 ods. 1 O.s.p.. Okresný súd neskúmal vec zo všetkých hľadísk, ktoré treba považovať za relevantné (aj) v zmysle § 150 ods. 1 O.s.p..

Z týchto dôvodov, odvolaciemu súdu neostala iná možnosť len zrušiť uznesenie vo výroku o trovách konania a v zrušenom rozsahu vrátiť vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3 : 0 (§ 3 ods. 9 zák.č. 757/2004 Z.z. o súdoch v znení účinnom od 1.5.2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.